

จังหวัดพิษณุโลก

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัดในปี 2551

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ค่อนข้างหลากหลาย ที่เป็นจุดเด่นสำคัญคือการท่องเที่ยวเชิงศาสนา คือ วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร และวัดต่าง ๆ รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ และน้ำตกต่าง ๆ อีกทั้งยังมีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี และพิพิธภัณฑ์ผ้า เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอีกด้วย

พิษณุโลกมีงานประเพณีที่สำคัญ คือ การแข่งเรือยาว จัดขึ้นประมาณเดือนตุลาคมของทุกปี หลังจากนำผ้าห่มมาห่มองค์พระพุทธรชินราช ในงานนี้จะมีการประกวดขบวนเรือ การแข่งขันเรือยาว และมีการประดับขบวนเรือต่างๆ สวยงามน่าชม งานนี้จัดขึ้นบริเวณแม่น้ำน่าน หน้าวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

สถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดพิษณุโลกในปี 2551 บรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมของจังหวัดพิษณุโลก หากเป็นช่วงเทศกาลจะมีบรรยากาศค่อนข้างคึกคัก ในไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 4 ช่วงเดือนธันวาคม-เดือนกุมภาพันธ์ เดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคม เป็นต้น โดยหากเป็นช่วงเทศกาลสำคัญเกี่ยวกับศาสนาพุทธ หรือวันหยุดสุดสัปดาห์จะพบนักท่องเที่ยวมากตามวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะวัดพระพุทธรชินราช ช่วงฤดูฝนในไตรมาสที่ 3 ฝนตกหนักมีน้ำท่วมบริเวณอำเภอวังทอง แต่ไม่มีผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมไปล่องแก่งตามน้ำตก และช่วงฤดูหนาวนักท่องเที่ยวมักพักแรมตามอุทยานต่าง ๆ เช่น อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว

แหล่งช้อปปิ้งและสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อหา ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
วัดพระพุทธรชินราช (วัดใหญ่)	วัดถุมงคล
ร้านขายของฝาก	ของฝาก ของที่ระลึก เช่น กล้วยตาก หมูยอ หมี่ซั่ว

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 2,879 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 82 และชาวต่างประเทศร้อยละ 18 โดยส่วนมากผู้เดินทางจะเป็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดย

นักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีสัดส่วนร้อยละ 57 ของกลุ่มตัวอย่างผู้เดินทางไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะมีสัดส่วนร้อยละ 89 ของกลุ่มตัวอย่างชาวต่างประเทศทั้งหมด

2.1 ภูมิฐานะ/ถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาจังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่มาจากภาคเหนือด้วยตนเอง ร้อยละ 36.58 รองลงมาคือ กรุงเทพฯ ร้อยละ 26.00 โดยนักท่องเที่ยวกว่าครึ่ง (ร้อยละ 51.43) เป็นผู้เดินทางจากภาคเหนือ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากทวีปยุโรป ร้อยละ 49.81 รองลงมา คือ ทวีปอเมริกา ร้อยละ 18.87 และทวีปเอเชีย ร้อยละ 12.45

ตารางที่ 1 ภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาจากจังหวัดพิษณุโลก ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิฐานะ	คนไทย			ภูมิฐานะ	ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
พิษณุโลก	1. กรุงเทพฯ	17.31	32.57	26.00	1. ทวีปอเมริกา	25.00	18.18	18.87
	2. ภาคกลาง	13.08	21.59	17.93	2. ทวีปยุโรป	57.69	48.92	49.81
	3. ภาคตะวันตก	10.52	4.53	7.10	3. โอเชียเนีย	3.85	6.06	5.84
	4. ภาคตะวันออก	3.24	7.79	5.84	4. ทวีปเอเชีย	13.46	12.34	12.45
	5. ภาคเหนือ	51.43	25.37	36.58	5. ตะวันออกกลาง	-	12.12	10.89
	6. ภาคใต้	0.79	2.37	1.69	6. ทวีปแอฟริกา	-	2.38	2.14
	7. ภาคอีสาน	3.64	5.79	4.86				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	1,017	1,348	2,365	ยอดรวม (คน)	52	462	514

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบเพศชายและเพศหญิง ในสัดส่วนร้อยละ 53 : 47 ตามลำดับ ร้อยละ 86 จะมีอายุต่ำกว่า 45 ปี และส่วนมากจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25-44 ปี เป็นสัดส่วนร้อยละ 66 และกลุ่มตัวอย่างกระจายตัวในหลายอาชีพ โดยส่วนมากจะเป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (24.31%) เจ้าของกิจการ (20.89%) นักเรียนนักศึกษา (15.18%) และ แรงงานรับจ้าง (13.57%) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้กระจายตัวมาก มีกลุ่มที่ไม่มีรายได้ร้อยละ 28.40 และกลุ่มที่รายได้ตั้งแต่ 10,000- 45,000 สัดส่วนร้อยละ 50.94

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดพิษณุโลกมีสัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิงร้อยละ 55 : 45 ส่วนมากจะมีอายุน้อยกว่า 55 ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 97 โดยส่วนมากจะกระจุกตัวระหว่างช่วงอายุ 25-44 ปี ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพกระจายอยู่ในหลายอาชีพ ได้แก่ เจ้าของกิจการ (31.91%) แรงงานรับจ้าง (30.54%) และนักเรียนนักศึกษา (10.70%) โดยส่วนมากเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ น้อยต่ำกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐต่อปี ร้อยละ 49.70 และมีผู้ที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 19,999 เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อปี สัดส่วนร้อยละ 32.34

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนจรคนไทยที่มาพิษณุโลก ในปี 2551

พิษณุโลก	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม	นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	52.61	52.67	52.64	55.77	54.98	55.06
	หญิง	47.39	47.33	47.36	44.23	45.02	44.94
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	24.58	16.17	19.79	23.08	14.94	15.76
	25-34 ปี	36.97	38.13	37.63	50.00	51.95	51.75
	35-44 ปี	24.88	30.79	28.25	9.62	19.91	18.87
	45-54 ปี	10.91	11.80	11.42	7.69	11.26	10.89
	55-64 ปี	2.26	2.45	2.37	7.69	1.52	2.14
	65 ปีขึ้นไป	0.39	0.67	0.55	1.92	0.43	0.58
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	15.63	24.85	20.89	30.77	32.03	31.91
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	19.57	27.89	24.31	5.77	10.17	9.73
	พนักงานบริษัท	13.27	10.68	11.80	28.85	5.84	8.17
	แม่บ้าน	7.28	2.82	4.74	1.92	1.08	1.17
	นักเรียน นักศึกษา	20.35	11.28	15.18	11.54	10.61	10.70
	เกษียณ	1.28	1.56	1.44	7.69	0.43	1.17
	เกษตรกร	8.46	6.90	7.57	-	6.06	5.45
	แรงงานรับจ้าง	14.06	13.20	13.57	11.54	32.68	30.54
	อื่นๆ	0.10	0.82	0.51	1.92	1.08	1.17
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาเยือนพิษณุโลก ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total
พิษณุโลก	ไม่มีรายได้	34.94	21.97	28.40	1.น้อยกว่า 10,000	43.51	52.41	49.70
	น้อยกว่า 10,000	15.36	17.33	16.35	2. 10,000 – 14,999	12.99	18.70	16.96
	10,000-15,000	26.50	19.15	22.79	3. 15,000 – 19,999	17.53	14.45	15.38
	15,001-30,000	10.80	19.73	15.31	4. 20,000 – 39,999	9.09	5.95	6.90
	30,001-45,000	9.37	16.25	12.84	5. 40,000 – 59,999	7.14	3.12	4.34
	45,001-60,000	2.78	3.65	3.22	6. 60,000 – 79,999	7.79	5.10	5.92
	60,000-75,000	0.25	1.49	0.88	7. มากกว่า 80,000	1.95	0.28	0.79
	75,001-90,000	0.00	0.25	0.13				
	มากกว่า 90,000	0.00	0.17	0.08				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)	1,017	1,348	2,365	ยอดรวม (คน)	52	462	514	

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางมาจังหวัดพิษณุโลกของนักเดินทางคือ การเดินทางเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.40 รองลงมา คือ การเยี่ยมญาติ/เพื่อน (18.69%) ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม (14.21%) ติดต่อธุรกิจ (10.95%) โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวจะมีวัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อไหว้พระปฏิบัติธรรมมากกว่านักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ส่วนมากของกลุ่มตัวอย่างชาวไทยจะเดินทางท่องเที่ยว 1-2 จังหวัด สัดส่วนรวมกัน 90.70 โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยือนพิษณุโลกเพียงจังหวัดเดียวมากกว่านักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และผู้เดินทางกว่าครึ่ง (59.53%) ที่เดินทางมาเยือนพิษณุโลกเป็นครั้งแรก และบางส่วน (33%) ที่เดินทางมา 2-3 ครั้ง ซึ่งสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว โดยส่วนมากจะเดินทางมาเป็นกลุ่ม มีผู้ร่วมเดินทาง 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 โดยส่วนมากจะเดินทางกับเพื่อนหรือแฟนและครอบครัว มีบางส่วนเช่นกันที่เดินทางคนเดียว (23.68%) ซึ่งส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยว

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 76.65 ของนักเดินทางชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดพิษณุโลก คือ เพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน มากกว่า ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างจะเดินทางมาท่องเที่ยว 2 จังหวัดขึ้นไป (56.23%) โดยกลุ่มนักศึกษามีสัดส่วนของการเดินทางตั้งแต่ 4 จังหวัดขึ้นไปอย่างชัดเจน ซึ่งการมาเยือนพิษณุโลกจึงเป็นลักษณะทางผ่านไปจังหวัดอื่น โดยเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.28) จะเดินทางมาเยือนพิษณุโลกเป็นครั้งแรก โดยส่วนมากกลุ่มตัวอย่างจะเดินทางเป็นกลุ่มเล็กจำนวนผู้ร่วมเดินทาง 1-3 คน ซึ่งส่วนมากจะเดินทางร่วมกับเพื่อนหรือแฟน ครอบครัว และญาติ มีบางส่วน ร้อยละ 28.02 ที่เดินทางคนเดียว ซึ่งจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

พิษณุโลก	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักศึกษาร	นักท่องเที่ยว	รวม	นักศึกษาร	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของ การท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	49.07	40.88	44.40	76.92	76.62	76.65
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	2.46	6.82	4.95	9.62	5.84	6.23
	3. ติดต่อธุรกิจ	3.93	16.25	10.95	3.85	3.68	3.70
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	1.67	4.82	3.47	-	1.30	1.17
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	12.29	23.52	18.69	5.77	9.96	9.53
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	1.97	1.71	1.82	-	2.16	1.95
	7. ได้รับรางวัล	-	-	-	-	-	-
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	26.45	4.97	14.21	3.85	0.22	0.58
	9. อื่นๆ	2.16	1.04	1.52	-	0.22	0.19
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	82.79	58.75	69.09	21.15	46.32	43.77
	2 จังหวัด	11.90	28.93	21.61	-	8.23	7.39
	3 จังหวัด	3.83	8.46	6.47	11.54	13.85	13.62
	4 จังหวัด	1.28	2.82	2.16	36.54	15.58	17.70
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.20	1.04	0.68	30.77	16.02	17.51
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยมชม	จำนวน 1 ครั้ง	56.54	61.80	59.53	86.54	98.48	97.28
	จำนวน 2 ครั้ง	23.01	23.00	23.00	11.54	1.08	2.14
	จำนวน 3 ครั้ง	9.44	9.50	9.47	-	0.22	0.19
	จำนวน 4 ครั้ง	6.19	3.49	4.65	1.92	-	0.19
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	4.82	2.23	3.34	-	0.22	0.19
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

พินิจโลก	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	30.48	18.55	23.68	5.77	30.52	28.02
	เพื่อนหรือแฟน	24.39	28.86	26.93	55.77	33.33	35.60
	ครอบครัว	20.94	15.80	18.01	21.15	20.35	20.43
	ญาติ	10.13	17.28	14.21	7.69	10.17	9.92
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	13.67	19.29	16.87	5.77	3.03	3.31
	อื่น ๆ	0.39	0.22	0.30	3.85	2.60	2.72
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนผู้ร่วมทาง	จำนวน 1 คน	36.95	34.55	35.58	34.62	60.17	57.59
	จำนวน 2 คน	16.55	22.81	20.12	28.85	21.43	22.18
	จำนวน 3 คน	14.88	15.68	15.33	17.31	6.28	7.39
	จำนวน 4 คน	8.87	12.33	10.84	7.69	6.28	6.42
	จำนวน 5 คน	6.01	4.31	5.04	1.92	2.16	2.14
	จำนวน 6-10 คน	11.82	7.28	9.23	3.85	2.16	2.33
	จำนวนมากกว่า 10 คน	4.93	3.05	3.85	5.77	1.52	1.95
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนจารไทยมาจังหวัดพินิจโลก ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว เวลาและระยะทางในการเดินทาง ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสินค้ำราคาถูก โดยปัจจัยเหล่านี้ สามารถดึงดูดนักทัศนจารได้ประมาณร้อยละ 85.55

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจสถานที่ท่องเที่ยว ช่วงเทศกาล สินค้ำราคาถูก ระยะทางและเวลาในการเดินทาง ปัจจัยเหล่านี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวไทยได้ประมาณร้อยละ 84.20

สำหรับนักทัศนจารชาวต่างชาติ นั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดพินิจโลก คือ สถานที่ท่องเที่ยว และเวลาในการเดินทาง โดยปัจจัยเหล่านี้สามารถดึงดูดนักทัศนจารชาวต่างชาติให้มาเยือนจังหวัดพินิจโลกได้ร้อยละ 84.61

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว ช่วงเทศกาล ระยะเวลาและเวลาในการเดินทาง ปัจจัยเหล่านี้ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติได้มากกว่าร้อยละ 87.89

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดพิษณุโลกในไตรมาสที่ 2/2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	37.76	69.23	18.47	27.71
มีความปลอดภัย	1.97	1.92	2.08	0.43
อาหารอร่อย	3.64	1.92	1.04	0.87
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	12.00	0.00	6.45	4.98
ช่วงเทศกาล	6.78	3.85	19.66	19.70
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	1.08	1.92	3.49	2.16
สินค้าราคาถูก	10.03	5.77	10.91	2.81
ระยะเวลา	15.34	0.00	20.92	19.05
เวลาในการเดินทาง	10.42	15.38	14.24	21.43
อื่นๆ	0.98	0.00	2.74	0.87
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรกของนักเดินทางชาวไทย ได้แก่ วัด แหล่งช้อปปิ้ง และน้ำตก/ถ้ำ ในขณะที่ นักเดินทางชาวต่างชาติ นิยมเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ วัด และ แหล่งช้อปปิ้ง

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักเดินทางนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	40.20	24.63
พระราชวัง	-	-
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	5.27	13.20
อุทยานแห่งชาติ	14.51	31.29
อุทยานประวัติศาสตร์	-	-
พิพิธภัณฑ์	6.43	12.24
น้ำตก ถ้ำ	16.33	4.35
แหล่งช้อปปิ้ง	17.27	14.29
สวนสัตว์ สวนสนุก	-	-
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดพิษณุโลกจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวพอสมควร โดยเฉพาะในแหล่งบันเทิงนันทนาการ แหล่งช้อปปิ้ง พิพิธภัณฑ์ และอุทยานแห่งชาติ ซึ่งส่วนมากจะเป็นปัญหาในเรื่องของมลภาวะ และความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นหลัก

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักเดินทางที่มาจังหวัดพิษณุโลกในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
พิษณุโลก	วัด	2.54	1.02
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	8.95	14.31
	อุทยานแห่งชาติ	5.09	16.87
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
	พิพิธภัณฑ์	8.14	11.03
	น้ำตก ถ้ำ	5.16	3.56
	แหล่งช้อปปิ้ง	6.72	10.77
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,365	514

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดพิษณุโลกพบปัญหามาก ในกลุ่มนักเดินทางชาวไทยจะพบปัญหาข้างในการใช้บริการรถประจำทาง/ รถสองแถว รถแท็กซี่/ รถสามล้อ เช่นเดียวกันในกลุ่มนักเดินทางชาวต่างชาติจะพบบ้างพอสมควรในการใช้บริการรถประจำทาง/ รถสองแถว และรถแท็กซี่/รถสามล้อ

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักเดินทางที่มาจังหวัดพิษณุโลกปี 2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
พิษณุโลก	รถประจำทาง/รถสองแถว	12.30	19.46
	เรือโดยสาร	1.44	4.09
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ	3.68	9.34
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	1.90	2.92
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,365	514

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดพิษณุโลก

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดพิษณุโลก ทั้งในด้านของคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยของอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความพอใจในระดับปานกลาง – ดี ทั้งสามด้านโดยมีสัดส่วนน้อยมาก (น้อยกว่า 2%) ที่เห็นว่ามีความพอใจในระดับแย่ โดยนักเดินทางชาวไทยเห็นว่าคุณภาพของที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ และดี ในสัดส่วน 60.89% และ 38.62% ตามลำดับ ความสะอาดอยู่ในระดับพอใช้ – ดี สัดส่วน 69.54% และ 29.89% ตามลำดับ และสุขอนามัยของอาหารของสถานที่พักแรม มีคุณภาพในระดับพอใช้ – ดี สัดส่วน 71.65% และ 26.56% ตามลำดับ

สำหรับนักเดินทางชาวต่างชาติเช่นกันที่ส่วนมากจะเห็นว่าคุณภาพ และความสะอาด และสุขอนามัยของสถานที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ – ดี โดยนักเดินทางชาวต่างชาติเห็นว่าคุณภาพของที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ และดี ในสัดส่วน 57.08% และ 42.70% ลำดับ ความสะอาดอยู่ในระดับพอใช้ – ดี สัดส่วน 66.15% และ 28.76% ตามลำดับ แต่ในส่วนของคุณภาพของอาหารของสถานที่พักแรม นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเห็นว่าพอใช้ – ดี สัดส่วน 63.94 และ 13.50 โดยมีสัดส่วนของผู้ที่เห็นว่าแย่อ้อยู่ 22.57

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดพิษณุโลกในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักรวม	แย่	0.49	0.22
	พอใช้	60.89	57.08
	ดี	38.62	42.70
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักรวม	แย่	0.57	5.09
	พอใช้	69.54	66.15
	ดี	29.89	28.76
	รวม	100.00	100.00
สุขอนามัยของอาหารของที่พักรวม	แย่	1.79	22.57
	พอใช้	71.65	63.94
	ดี	26.56	13.50
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัดพิษณุโลก

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพิษณุโลก คือ

- การวิ่งราวกระบี่/ทรัพย์สินมีค่าของนักท่องเที่ยวที่วัดพระพุทธชินราช เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวมากทำให้มีมิฉฉาชีพแฝงตัวมาปะปนอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยว
- ห้องน้ำสาธารณะไม่ค่อยสะอาด
- ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- การจราจรติดขัดในช่วงเทศกาล
- ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน ไม่รู้จักเส้นทางที่จะไปแหล่งท่องเที่ยว

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักทัศนอาจรคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดพิษณุโลกเฉลี่ย 1,374.02 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 3 รายการ คือ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (43.14%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (27.25%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (19.59%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดพิษณุโลก ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,168.68 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (35.78%) ค่าที่พัก (18.37%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (24.08%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (15.40%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มาพร้อมกับบริษัทนำเที่ยว

ส่วนนักทัศนอาจรที่มาจังหวัดพิษณุโลกที่เดินทางมาพร้อมกับบริษัทนำเที่ยว จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 3,308.56 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลัก 3 รายการ ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (42.02%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (22.69%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (19.50%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางพิษณุโลกกับบริษัทนำเที่ยวและมีการพักค้างแรม จะมีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเท่ากับ 1,473.04 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (30.00%) ค่าที่พัก (23.99%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (15.35%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (20.69%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายของนักทัศนอาจรชาวต่างชาติที่จัดการเดินทางเอง เฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 2,885.68 บาท รายจ่ายหลัก 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (19.55%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (31.30%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (29.49%) และ ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (10.59%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเองที่มีการค้างคืนในจังหวัดพิษณุโลก ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 2,407.13 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (19.63%) ค่าที่พัก (30.57%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (22.12%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (15.91%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มาอยู่กับทัวร์

นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 1,185.33 บาท เป็นรายจ่ายหลัก ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (48.93%) และ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (43.87%)

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมากับทัวร์ จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 2,370.59 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (19.59%) ค่าที่พัก (46.57%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (9.41%) และ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (12.41%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนาจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดพิษณุโลก	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	3.50	6.08	1.92	0.93	5.71	0.00	3.13	0.00
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	43.14	19.55	35.78	19.63	42.02	7.20	30.00	19.59
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	18.37	30.57	0.00	0.00	23.99	46.57
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	27.25	31.30	24.08	22.12	22.69	48.93	15.35	9.41
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	19.59	29.49	15.40	15.91	19.50	43.87	20.69	12.41
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	1.07	10.59	2.48	6.67	8.40	0.00	1.90	2.84
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.92	2.99	0.85	3.22	1.68	0.00	1.04	2.61
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	4.53	0.00	1.13	0.95	0.00	0.00	3.90	6.56
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	1,374.02	2,885.68	1,168.68	2,407.13	3,305.56	1,185.33	1,473.04	2,370.59
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			2.66	3.39			3.49	4.87

7. ระยะเวลาในการพำนัก

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่จัดการเดินทางเองและค้างคืนในจังหวัดพิษณุโลก มักจะใช้เวลาพำนักเฉลี่ย 2.66 วันและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเองและค้างคืนจะใช้เวลาในการพำนักมากกว่านักท่องเที่ยวไทยเล็กน้อย คือ 3.39 วัน ในขณะที่กลุ่มที่เดินทางมากับทัวร์ชาวไทยจะใช้เวลาในการพำนักนานกว่าเท่ากับ 3.49 วัน แต่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมากับทัวร์จะใช้เวลาพำนักในพิษณุโลกมากกว่า คือเท่ากับ 4.87 วัน

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดพิษณุโลก

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนพิษณุโลก โดยมีร้อยละ 96.36 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 78.40 ของชาวต่างชาติที่คาดว่าจะกลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัด	โอกาสที่จะกลับมาเยือนใหม่	
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
พิษณุโลก	96.36	78.40

.....